

WIZARA YA ELIMU SAYANSI NA TEKNOLOJIA
HALMASHAURI YA MERU
SHULE YA MSINGI
AZIMIO LA KAZI LA SOMO LA URAIA NA MAADILI

MUHULA WA I & II

DARASA LA V

MWAKA 2025

JINA LA MWALIMU: _____

Malengo ya kufundisha Somo la Uraia na Maadili

Malengo makuu ya ufundishaji Somo la Uraia na Maadili kwa mwanafunzi wa Darasa la III – VII.

- a) Kuelewa asasi na taasisi za kisiasa na za kijamii na kazi zake katika utawala wa kidemokrasia;
- b) Kutafsiri, kuthamini na kuheshimu vitambulisho vya taifa letu, katiba, muundo wa uendeshaji wa Serikali;
- c) Kuelewa misingi ya kidemokrasia katika shughuli za utawala na uongozi;
- d) Kutambua wajibu wao, kuheshimu na kutetea haki za binadamu na usawa wa sheria;
- e) Kuelewa na kushiriki katika shughuli za utawala, uongozi, ulinzi na usalama wa taifa katika jamii wanamoishi;
- f) Kuwa wabunifu na kuweza kubaini na kuchambua matatizo ya kisiasa, kiuchumi na kijamii na kubuni mbinu za kuyatatua;
- g) Kutambua tofauti baina ya watu zitokanazo na itikadi na hali zao na kujenga uvumilivu kuhusu tofauti hizo;
- h) Kujenga moyo wa umoja wa kitaifa na ushirikiano baina ya jamii za Tanzania na jamii za mataifa mengine; na
- i) Kuishi kwa kutumia elimu ya masuala mtambuko.

UMAHIRI MKUU	UMAHIRI MAHUSUSI	SHUGHULI ZA UFUNDISHAJI	M W EZI	JU M A	IDA DI YA VI PI NDI	REJEA	ZANA ZA KUFUNDISHIA NA KUJIFUNZIA	ZANA ZA UPIMAJI	MAONI
1. Kuheshimu jamii.	2.2 Kujipenda na kuwapenda watu wengine.	a) Kuwaongoza wanafunzi kutenda matendo yenye kuonesha upendo kwa watu wenye mahitaji maalum na kutoa msaada. b) Kutenda matendo yenye kuheshimu jinsi	J A N U A R I	3	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Picha zenye kuonesha watu wakionesha upendo na kutoa msaada kwa watu wenye mahitaji maalum. Igizo dhima.	Maswali. Mazoezi Kazi mradi.	
Kuheshimu jamii.	Kujipenda na kuwapenda watu wengine.	c) Kuwaongoza wanafunzi kuvaa mavazi yenye staha katika muktadha mbalimbali.		4	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Picha zenye kuonesha watu wakionesha upendo na kutoa msaada kwa watu wenye mahitaji maalum. Igizo dhima.	Maswali. Mazoezi Kazi mradi.	
Kuheshimu jamii.	3.2 Kujipenda na kujivunia shule yake.	a) Kufafanua sifa nzuri na mbaya zinazotambulisha shule yake kwa hisia. b) Kuchora nembo ya shule. c) Kufanya shughuli za kujitolea shuleni.			5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Picha zenye aina mbalimbali ya mavazi kulingana na muktadha fulani. Nembo ya shule Wimbo wa shule Sare za shule	Maswali. Mazoezi Kazi mradi.	
Kuheshimu jamii.	4.2 Kuipenda Tanzania kwa kuenzi tunu mbalimbali za nchi.	a) Kufafanua mila na desturi za kitanzania kwa kuzibainisha mila na desturi za watanzania. b) Kuwaongoza wanafunzi kutenda matendo		5	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Igizo dhima kuhusu mila na desturi, majigambo, ushairi.	Maswali. Mazoezi, mazoezi kwa vitendo.	

		yanayodumisha mila na desturi (utamaduni)							
Kuheshimu jamii.	Kuipenda Tanzania kwa kuenzi tunu mbalimbali za nchi.	c) Kuwaongoza wanafunzi kufafanua matumizi ya alama za Taifa. d) Kuwaongoza wanafunzi kubainisha sikukuu za kitaifa na kuzishiriki. e) Kufafanua muundo wa serikali ya Kata, Wilaya na Mkoa kwa kubainisha maana na muundo wake.	F E B R U A R I	1	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Picha ya bendera ya Taifa, nembo ya Taifa, wimbo wa Taifa.	Maswali. Mazoezi, mazoezi kwa vitendo.	
Kuheshimu jamii.	2.1 Kujijali na kuwajali wengine.	a) Mwanafunzi kubaini matendo ya kikatili yanayofanywa ndani ya familia. b) Kukemea matendo maovu yanayofanywa dhidi ya watoto.		2	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Picha za kawaida au video zinazoonesha tabia zizokubalika katika familia na jamii kwa ujumla.	Majdiliano Maswali.	
2. Kuthamini jamii.	2.2 Kutunza mazingira na vilivyomo.	a) Kuwaongoza wanafunzi kufanya tathmini ya uharibifu wa mazingira katika eneo analoishi/shuleni. b) Kuelimisha jamii juu ya athari zitokanazo na uharibifu wa mazingira.		3	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Picha za kawaida au video zinazoonesha tabia zizokubalika katika familia na jamii kwa ujumla.	Maswali. Mazoezi, mazoezi kwa vitendo.	
Kuthamini jamii.	Kujenga uhusiano mzuri na watu wengine katika jamii.	a) Kueleza namna bora ya kukuza uhusiano na watu wengine.		4	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Picha za kawaida au video zinazoonesha tabia zizokubalika katika familia na jamii kwa ujumla.	Maswali. Mazoezi, mazoezi kwa vitendo.	
Kuthamini jamii.	2.3 Kujenga uhusiano	b) Kushiriki katika kutatua shida na matatizo		M A	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na	Picha za kawaida au video	Maswali. Mazoezi,	

	mzuri na watu wengine katika jamii.	yanayowakabili watu wanaomzunguka	C H I	1		Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	zinazoonesha tabia zizokubalika katika familia na jamii kwa ujumla.	mazoezi kwa vitendo.	
3. Kuwa mwajibikaji.	1.3 Kulinda rasilimali na maslahi ya nchi.	a) Kubaini rasilimali zinzopatikana katika nchi yake na kufafanua njia za kuzitunza na kuzihifadhi. b) Kubainisha matumizi ya rasilimali za Taifa kwa kushiriki katika utunzaji wa rasilimali hizo. c) Kuwaongoza wanafunzi kutambua matumizi mabaya ya rasilimali za Taifa na kubainisha njia za kukemea matumizi mbaya ya rasilimali za Taifa.	M A C H I	2	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Vitu halisi, picha zinazoonyesha mali ya umma mfano viwanda, magari, vitabu vya shule, madwati nk.	Maswali. Mazoezi, mazoezi kwa vitendo.	
Kuwa mwajibikaji.	2.3 Kusimamia majukumu yanayomhusu ya nyumbani na shuleni.	a) Kujonehsa tabia ya utayari wa kupokea ushauri wa watu wengine katika kutekeleza shughuli mbalimbali. b) Kueleza umuhimu wa kuwa na uongozi na utawala bora katika ngazi ya shule.		3	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Vitu halisi, picha zinazoonyesha mali ya umma mfano viwanda, magari, vitabu vya shule, madwati nk.	Maswali. Mazoezi, mazoezi kwa vitendo.	
Kuwa mwajibikaji.	Kusimamia majukumu yanayomhusu ya nyumbani na shuleni.	a) Kushiriki katika kuimarisha utawala bora katika ngazi ya shule.		4	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Vitu halisi, picha zinazoonyesha mali ya umma mfano viwanda, magari, vitabu vya shule, madwati nk.	Maswali. Mazoezi, mazoezi kwa vitendo.	

Kuwa mwajibikaji.	3.3 Kutii sheria na kanuni katika kutekeleza majukumu yake ya kila siku.	b) Kueleza umuhimu wa kufuata sheria zilizowekwa. c) Kutekeleza majukumu yake kwa kuzingatia sheria na kanuni zilizopo katika mazingira yake.	A P R I L	1	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Vitu halisi, picha zinazoonyesha mali ya umma mfano viwanda, magari, vitabu vya shule, madwati nk.	
Kuwa mwajibikaji.	3.4 Kuwa na nidhamu binafsi	a) Kufanya maamuzi ya binafsi katika mambo yanayomhusu. b) Kuonesha tabia ya kufanya kazi bila ya usimamizi.		2	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Vitu halisi, picha zinazoonyesha mali ya umma mfano viwanda, magari, vitabu vya shule, madwati nk.	Maswali. Mazoezi, mazoezi kwa vitendo.
	4.4	c)		3	UPIMAJI WA NUSU MUHULA WA KWANZA – 2025			
	5.4	d)			LIKIZO FUPI 11 – 04 - 2025 HADI 22 – 04 - 2025			
Kuwa mwajibikaji.	Kuwa na nidhamu binafsi	e) Kueleza mikakati ya kufikia malengo yake ya maisha. f) Kuwaongoza wanafunzi kutumia uwezo wao wa utendaji kwa manufaa ya wote. g) Kuwaongoza kutambua namna ya kujifunza kutokana na makosa.		4		TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Vitu halisi, picha zinazoonyesha mali ya umma mfano viwanda, magari, vitabu vya shule, madwati nk. Picha ya bendera ya Taifa, nembo ya Taifa, wimbo wa Taifa.	Maswali. Mazoezi, mazoezi kwa vitendo.

Kuwa mwajibikaji.	3.5 Kushiriki katika kutekeleza majukumu ya nyumbani na shuleni.	a) Kuwaongoza wanafunzi kujenga tabia ya kushirikiana akiwa shuleni na nyumbani katika kufanya shughuli mbalimbali. b) Kubaini shughuli zenye kuleta maendeleo ya familia.	M E I	1	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Vitu halisi, picha zinazoonyesha mali ya umma mfano viwanda, magari, vitabu vya shule, madwati nk.	Maswali. Mazoezi, mazoezi kwa vitendo.	
	Kushiriki katika kutekeleza majukumu ya nyumbani na shuleni.	c) Kushiriki katika maendeleo ya shule.	M E I	2	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Picha ya bendera ya Taifa, nembo ya Taifa, wimbo wa Taifa.	Maswali. Mazoezi, mazoezi kwa vitendo.	
4. Kuwa mstahimilivu.	4.1 Kuvumilia katika maisha ya kila siku.	a) Kuwaongoza wanafunzi kubaini changamoto za kimaisha na kueleza namna ya kuzitatua. b) Wanafunzi kutambua athari za kimwili, kiafya na kisaikolojia zinazotokana na kushindwa kutatua changamoto za kimaisha.	M E I	3	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Chati ya maelezo, matini yanayoonyesha changamoto za kimaisha. Karatasi zilizoandikwa mashairi yenye dhamana ya changamoto.	Maswali. Mazoezi, mazoezi kwa vitendo.	
Kuwa mstahimilivu.	Kuvumilia katika maisha ya kila siku.	c) Kuwaongoza wanafunzi kutambua matendo ya uvumilivu katika kukabiliana na changamoto za ,maisha ya kila siku. d) Wanafunzi kutambua namna ya kutumia uzoefu wa watu tofauti	M E I	4	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Chati ya maelezo, matini yanayoonyesha changamoto za kimaisha. Karatasi zilizoandikwa mashairi yenye dhamana ya changamoto.	Mswali ya bungua bongo, kazi mradi, dodoso.	

		katika kushughulikia changamoto za kimaisha.							
				1	5	UPIMAJI WA MUHULA WA KWANZA – 2025			
LIKIZO NDEFU 06 - 06 - 2025 HADI 08– 07 - 2025.									
Kuwa mstahimilivu.	4.2 Kufikia malengo anayojiweke a kwa kuwa na mtizamo chanya.	a) Kujiwekea malengo ya utekelezaji na mikakati ya utekelezaji.	J U L A I	1	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Chati ya maelezo, matini yanayoonyesha changamoto za kimaisha. Karatasi zilizoandikwa mashairi yenye dhamana ya changamoto.	Mswali ya bungua bongo, kazi mradi, dodoso.	
Kuwa mstahimilivu.	Kufikia malengo anayojiwekea kwa kuwa na mtizamo chanya.	b) Kutathmini utekelezaji wa malengo katika kiwango kilichotarajiwa. c) Kufafanua njia za kutafuta ufumbuzi wa utekelezaji wa malengo.		2	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Chati ya maelezo, matini yanayoonyesha changamoto za kimaisha. Karatasi zilizoandikwa mashairi yenye dhamana ya changamoto.	Mswali ya bungua bongo, kazi mradi, dodoso.	
Kuwa mstahimilivu.	4.3 Kujifunza kwa kuchanagan ua mambo kiyakinifu	a) Kuwaongoza wanafunzi kuhoji mambo au matukio yanayotokea ila kujiongezea maarifa. b) Kuonesha tabia ya kufanya ulinganifu juu ya anachakijua katika kujifunza.		3	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.		Maswali. Mazoezi, mazoezi kwa vitendo.	
Kuwa mstahimilivu.	Kujifunza kwa kuchanaganua mambo kiyakinifu	c) Kutathimini utendaji wake shuleni na nyumbani na kuboresha utendaji.		4	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.		Maswali, Mazoezi, Kazi mradi.	

		d) Kuzingatia maadili wakati wa kutafuta maarifa kwenye mitandao.	AUGUSTI	1					
5. Kuwa mwadilifu.	5.1 Kuaminika katika jamii.	a) Wanafunzi kutambua namna ya kuzingatia makubaliano katika	AUGUSTI	2	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Vitu halisi, picha, michoro inayoonyesha mali za shule mfano madawati, mabomba, na matini yanayoeleza njia za kutunza mali za shule.	Maswali, Mazoezi, Kazi mradi.	
		kutekeleza shughuli mbalimbali.							
		b) Kutekeleza maagizo na maelekezo anayopewa.			3	5			
Kuwa mwadilifu.	Kuaminika katika jamii.	c) Kuwaongoza wanafunzi kutambua namna ya kutunza mali aliyokabidhiwa kwa uangalifu.	AUGUSTI	4	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Vitu halisi, picha, michoro inayoonyesha mali za shule mfano madawati, mabomba, na matini yanayoeleza njia za kutunza mali za shule.	Maswali, Mazoezi, Kazi mradi.	
				1	5	UPIMAJI WA NUSU MUHULA WA PILI – 2025.			
LIKIZO FUPI 29 – 08 - 2025 HADI 15 – 09 - 2025									
Kuwa mwadilifu.	5.2 Kutimiza majukumu yake kwa uwazi na ukweli.	Kuwaongoza wanafunzi kubaini faida za kuwa mkweli katika maisha ya kila siku. Kutambua athari za uongo katika maisha ya kila siku.	SEPTEMBER	3	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Vitu halisi, picha, michoro inayoonyesha mali za shule mfano madawati,	Maswali, Mazoezi, Kazi mradi.	

Kuwa mwadilifu.	Kutimiza majukumu yake kwa uwazi na ukweli.	Kuweka bayana mipango ya utekelezaji wa majukumu yake ya shuleni na nyumbani. Kueleza athari za tabia ya unafiki katika maisha ya kila siku.		4		TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET. TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Vitu halisi, picha, michoro inayoonyesha mali za shule mfano madawati, Vitu halisi, picha, michoro inayoonyesha mali za shule mfano madawati, mabomba, na matini yanayoeleza njia za kutunza mali za shule.	Maswali, Mazoezi, Kazi mradi. Maswali, Mazoezi, Kazi mradi.	
Kuwa mwadilifu.	5.3 Kusimamia haki.	a) Kutetea haki zake na za wengine bila ubaguzi. b) Kutoa taarifa ya ukiukwaji wa haki za binadamu kwa mamlaka husika. c) Kufafanua umuhimu wa demokrasia katika ustawi wa jamii.	O K T O B A	1	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Vitu halisi, picha, michoro inayoonyesha mali za shule mfano madawati, mabomba, na matini yanayoeleza njia za kutunza mali za shule.	Maswali. Mazoezi, mazoezi kwa vitendo.	
Kuwa mwadilifu.	5.3 Kusimamia haki.	d) Kuainisha wajibu wa vyama vya siasa katika kudumisha demokrasia nchini. e) Kueleza aina za uraia, sifa za raia wa Tanzania na wajibu wake.		2	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Vitu halisi, picha, michoro inayoonyesha mali za shule mfano madawati, mabomba, na matini yanayoeleza njia za kutunza mali za shule.	Maswali. Mazoezi, mazoezi kwa vitendo.	

6. Kudumisha amani.	6.1 Kuchangama na na watu wenye asili tofauti.	a) Kukemea ubaguzi wa rangi, utafa, dini, kabila au nasaba miongoni mwa watu katika eneo linaloizunguka shule. b) Kuthamini utu wa mtu bila kujali tofauti za asili.		3	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Picha zenye kuonesha mitindo tofauti ya maisha ya watu.	Maswali, dodoso, Kisamkasa.	
Kudumisha amani.	Kuchangamana na watu wenye asili tofauti.	c) Kueleza namna mbalimbali za kuchangamana na watu wengine.		4	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Picha zenye kuonesha mitindo tofauti ya maisha ya watu.	Maswali. Mazoezi, mazoezi kwa vitendo.	
Kudumisha amani.	6.2 Kuheshimu tofauti za kiutamaduni na mtazamo miongoni mwa wa jamii tofauti	a) Kuwaongoza wanafunzi kueleza asili ya utamaduni wa kabila lake. b) Kutambua tofauti za kiutamaduni katika jamii.	N O V E M B A	1	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Picha zenye kuonesha mitindo tofauti ya maisha ya watu.	Maswali. Mazoezi, mazoezi kwa vitendo.	
Kudumisha amani.		c) Kueleza viashiria na athari za utandawazi nchini Tanzania.		2	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Picha zenye kuonesha mitindo tofauti ya maisha ya watu.	Maswali. Mazoezi, mazoezi kwa vitendo.	
Kudumisha amani.	6.3 Kujenga urafika mwema na mataifa mengine.	a) Kuelezea manufaa mbalimbali ya ushirikiano baina ya mataifa.		3	5	TET (2018), Kitabu cha mwanafunzi Uraia na Maadili Darasa la V, Dar es Salaam. TET.	Matini zenye majina ya jumuiya mbalimbali ambazo Tanzania ni mwanachama.		

LIKIZO NDEFU 05- 12 - 2025